fortationē. Inquit em̄ Gregori⁹. Si passio christi ad memoriā reuocetur nihil est quod nō equo aīo tollerat. Refert Aristo. q̄ si fiat vas de cera noua ⁊ diligēter claudatur ⁊ in mari ponatur: aqua que ꝑ poros subintrabit dulcis efficit. Istud vas cereū est corpus dominicū. Sicut em̄ cera generat ab apib⁹ sine ꝯmixtōe. sic caro xp̄i fuit generata a virgine sine corruptiōe. Fuit aūt caro noua. q̄ nulla peccati vetustate viciata. fuit etiā clausa. q̄ nulli dyabolici temptationi fuit aperta. pori eius sunt vulnera eius. Si igit̄ nostras amaritudines per recordationē ⁊ deuotionē in vulnera eius miserimus. mox in dulcedinem ꝯuertent̄. Ideo apostolus ad Hebre. xij. ca. ait. Recogitate eum q̄ talē sustinuit a peccatorib⁹ aduersus semetip̄m ꝯtradictōnem. vt nō fatigemini animis vestris deficiētes. Tertio xp̄s sanguinē fudit ꝓpter cordiū ꝯpunctionē. Nam vt naturales tradunt. Adamas lapis nō frangitur mallei percussiōe nec ignis adustione. nec aliqua temporis diuturnitate: sed sola sanguinis hircini infusione. Sic multi sunt qui ꝑ penitentiā nō franguntur. nec per diuinā cōminationē. nec per spiritussancti internaz inspirationē. nec ꝑ senectutē. Frāgunt̄ aūt per dominici sanguinis meditationē atq̄ virtutē. Ideo iesu christo gratias om̄es dicamus qui sua liberalitate precioso sanguine suo nos redemit. quē etiā humiliter deprecemur vt perdacat nos in illam requiē in qua viuit ⁊ regnat per infinita secula seculorū Amen.

¶ Sermo nonus de precipua singularissimaq̄ deuotiōe trium regum qui christum quesierunt ⁊ inuentū humiliter adorarūt offerētes illi munera aurū thus ⁊ mirrhā.

Magi ab oriente venerunt hierosolymā Scribunt̄ hec verba originaliter Mat thi. ij. cap̄. ⁊ in euangelio presentis solēnitat̄. Cōmendat̄ hodierna die sapiētia triū regum orientaliū: qui mox vt christum natū agnouerūt ip̄m studiosissime q̄rere sunt conati. Quesierūt q̄ ꝑpe illū qui totius orbis cōditor ⁊ dominus erat: ⁊ pro salute hominū dignatus est de virgine nasci. Hec laborauerūt frustra: quoniā adepti sunt quod volebant. Inuenerunt vtiq̄ cum incredibili leticia quem diligebat anima eorū. Prebet nanq̄ seip̄m volentibus eū. nec est qui se abscondat a calore eius. Viderunt magi ip̄m paruuluz in presepio pannis inuolutū. Nos ꝟo si voluerimus intuebimur gloriosam faciē ip̄ius regnantis in celo. Insuper ⁊ aperte diuinitatē prospiciem⁹. Curramus ad ip̄m ad quē fide spe ⁊ charitate poterimus peruenire. His virtutibus moniti reges incliti meruer̄t ducatu noue stelle ad christi dei ⁊ hominis presentiā properare. Cum ergo in hac solēnitate celeberrima ecclesia sancta recolat istoꝝ dominorū erga iesum christum deuotionē ardentissimā precipuamq̄ ac singularissimā affectionē. Nos i hoc sermone sub titulo de ip̄is magis dicemus. De quibus tria mysteria erunt declaranda.

¶ Primū dicit̄ cognitiōis.
¶ Scd̄m inquisitiōis.
¶ Tertiū inuentiōis.

Cognouerunt christum veraciter. Cognitum inquisierunt diligenter. Quesitū ꝟo inuenerūt letanter.

¶ Qualiter magi cognouerunt christum natum ⁊ quomodo illuminati fuerunt vt crederent ip̄m deum. Ca. I.

Primū mysteriū declarandum de ip̄is magis dicitur cognitio. Vbi queritur quomodo cum ip̄i in remotis agerent christū natum cognoscere potuerunt. Et ad hoc dico q̄ tripliciter instructi fuerunt de christi natiuitate iocunda.

¶ Primo ꝑ signū mirabile.
¶ Scd̄o ꝑ vocē audibilē.
¶ Tertio ꝑ gratiā inuisibilē.

De stella que magis apparuit.

¶ Primo illuminati fuerunt vt cognoscerent christū natum per signū mirabile. q̄ viderunt oculis corporis stellā fulgentissimā ad hoc a deo productā. vt significaret illis christi natiuitatē. Sed de hac stella tres varie dicuntur opiniones. Prima est eoꝝ q̄ dicunt q̄ fuit spiritussanctus: q̄ sicut

apparuit in linguis igneis apostolis. ita ⁊ magis in signo stelle. Sed saluo meliori iudicio hoc stare nō potest. quoniā vt inq̄t Alexander in p̄mo volumine sūme. Missio visibilis spiritussancti est ad manifestationē plenitudinis redundantis qualis fuit in xp̄o ⁊ aliquo mō in apostolis. In xp̄o siquidē fuit influētia plenitudinis per modum cause ⁊ per modū doctrine. per modū cause efficientis quo ad naturā diuinā. ⁊ ꝑ modū cause meritorie quātū ad humanā. Et his duobus modis est influentia gratie in sacramentis per que regenerant̄ homines Influentia per modū doctrine fuit in xp̄o in predicatōe eius ꝑ quā accepim⁹ noticiā veritatis. Iō apparuit visibilit̄ spiritussanctus supra xp̄m baptizatū ī signo columbe. ⁊ super ip̄m transfiguratū in signo lucidissime nubis. In apostolis etiaz fuit plenitudo gratie spiritussancti descendens a plenitudine xp̄i per modū doctrie ⁊ per modū ministerij. Nam de plenitudine veritatis xp̄i accepimus ex doctrina apostolorū. Et de plenitudine gratie ꝑ ministeriū ip̄oꝝ in dispensatōe sacramentoꝝ Ideo quando data fuit autoritas generalis apostolis predicandi ⁊ baptizandi: datus est visibiliter spiritussanctus. Quando ꝟo trib⁹ magis declarata fuit natiuitas xp̄i: nō fuit ip̄is data auctoritas generalis predicandi vel baptizādi. Ideo nec spiritussanctus illis missus est in visibili signo. Scd̄a opīo est alioꝝ q̄ dicunt ꝙ stella illa fuit angelus q̄ in illa specie apparuit magis. sicut apparuit pastorib⁹ in assumpto corpe. Sed doctores ꝯtrariū sentire vident̄. Unde Augustinus in sermōe de epiphania inquit. Pastoribus angeli. magis stella xp̄m demōstrat. vtrisq̄ lingua celorum. qꝛ lingua iam cessauerat ꝓphetaruz. Et Gregorius in omel'. Querendū nobis est q̄d nam sit redemptore nato pastorib⁹ in iudea angelus apparuit: atq̄ ad adorādum hunc ab oriente magos nō angelus sed stella perduxit. Quia videlicet iudeis tanq̄ rōne vtentib⁹ rōnale aīal. i. angelus predicare debuit. Gentiles ꝟo q̄ vti rōe nesciebant ad cognoscendū deū nō per vocē: sed per signa perducunt̄. Tertia opīo est mathematicoꝝ q̄ dicūt ꝙ illa fuit stella fatalis: sub cuius ꝯstellatiōe natus est xp̄s. Sed hoc est ꝯtra veritatē fidei ⁊ dignitatem xp̄i nascentis. Unde Augustinus cōtra faustū ait. Nulli astrologi ꝯstituerunt ita nascentiū hominū fata in stellis vt aliquē stellaꝝ hoīe aliquo nato cursus sui ordinē reliquisse. ⁊ ad eum qui natus est perrexisse assererent. Ex quo verius dicimus s̄m om̄es catholicos tractatores. vt dicit glo. super Mattheū. ⁊ Tho. iij. parte. q'. xxxvi. ꝙ illa fuit vera stella de nouo producta q̄ ab alijs differebat in multis. Primo in origine. qꝛ nō fuit cum alijs stellis die quarta formata. Dicit̄ em̄ Gen̄. i. cap̄. ꝙ quarta die fuerunt a deo distincta luminaria celi. Et vt inquit Tho. i. parte. qōe. lxx. Prima die fuit producta lux s̄m cōmunē lucis naturā Quarta ꝟo die attributa est luminarib⁹ determinata virtus ad determinatos effectus habere radiū solis ⁊ alios radiū lune. ⁊ sic de alijs. Et ꝓpter hanc determinationē virtutis dicit Dionysius iiij. ca. de diuinis noīb⁹. ꝙ lumē solis quod erat informe primo quarta die formatū ē. Stella ꝟo q̄ magis apparuit s̄m Franciscum de marone in quodā sermone. Non fuit quarta die formata: sed de nouo de aliqua porciuncula illius lucis primo create. de qua formata sunt alia corpa celestia que porciuncula fuit diuina prouidentia p̄seruata. vt de ip̄a formaret̄ illa stella tpe quo xp̄s nasciturus erat que esset de natura aliaꝝ stellaꝝ. Ad ꝯfirmationē aūt dictorū afferamus testimonia merito acceptanda. Inquit Leo papa in sermone de epiphania. Trib⁹ magis in regiōe orientꝭ stella noue claritatis apparuit: q̄ illustrior ceteris pulcriorq̄ sideribꝫ facile in se intuentiū oculos aīosq̄ ꝯuerteret. Et Augustinus ꝯtra faustū ait. Nō ex illis erat stellis q̄ ab initio creature itinerū suoꝝ ordinem creatoris lege custodiūt. sed nouo virginis partu nouū sidus apparuit. Et idez in sermōe de ep̄hia dicit. Dum pendet ad vbera ⁊ viliū patit̄ deus inuolumēta pannorum repente nouū de celo sidus effulsit Scd̄o differebat illa stella ab alijs ī officio qꝛ ille facte st̄ vt sint in signa ⁊ tpa ⁊ dies ⁊ annos ⁊ luceāt in firmamēto celi. hec ꝟo facta ē ad significādū xp̄m natū ⁊ magos

dirigendū. Ex quo damnant illi qui asse/
runt fuisse cometā. Contra quos ita loqui
tur Calcidius super Thimeū platonis.
Nō fuit stella illa morbos ⁊ mortē denun
cians sed aduentū dei venerabilis. quam
cum suspexissent chaldorū profecto viri sa
pientes ⁊ in rebus astrorū exercitati que/
sisse dicunt recentē ortum dei. Tertio diffe
rebat in duratiōe. quia alie stelle sunt per/
petue. hec peracto officio redijt in preiacē/
tem materiā licet quidā teneant illam fo/
re reseruatā in celo empireo vsq; in diē iu/
dicij. ⁊ tunc apparebit ad ꝯfusionē iudeo/
rum. sicut ⁊ instrumenta passionis. Quar
to stella illa differebat ab alijs in situ. quia
nō erat localiter sita in firmamēto: sed pē/
debat in medullio aeris proxima terre Et
licet dictum sit superius ꝙ apparuit in ce/
lo. in scriptura tamē sacra aer dicitur celū
Unde in psal'. Volucres celi ⁊ pisces ma/
ris. Quinto differebat in motu. tum quia
stelle naturales inceduntvia circulari. hec
aūt ſm Crysostomū incedebat via trian/
gulari. scz ab oriente per persidem in hie/
rusalem. Nam oriens terra iuda ⁊ persi/
da inuicem sunt disposita ſm trianguluz.
verbi gratia vide figurā.

Hierusalem.

Oriens.

Persida.

Tum etiam differebat quantū ad motuz
intercisum. Nam omēs alie stelle vel per
accidens vel per se semper mouent ⁊ nun
q̄ stant. Et licet sint aliqui planete statio
narij aliquando cessantes a motu ꝑ se quē
habent in orbe suo. tamen mouentur con/
tinue ⁊ semper motu per accidens quē ha
bent ex motu nō suo quod est firmamentū
seu octaua spera. hec āt stella habebat mo/
tum quietibus intercisum. sicut habebāt
magi qui nō semper ambulabant. Sexto
illa stella differebat ab alijs i fulgore. erat
em̄ ceteris splendidior. nec splendorē eius
poterat obscurare splendor solis immo in
meridie apparebat lucidissima. Septimo
differebat in apparitione. Nam quando
magi intrarūt in hierusalem dispensatiōe
dei stella subtraxit se Et iterꝫ post exitū de
ciuitate viderūt illam. Factū ost aūt hoc.
Prīo vt magi ꝯfirmarent de veritate xp̄i
nati testimonio duplicato. scz stelle ⁊ do/
ctorū legis. Unde Leo papa in sermone
ita dicit. Per iudeorū scribas atq; docto/
res quod sacra de ortu christi prenūciaue/
rat scriptura didicerunt vt gemino testi/
monio confirmati ardentiori fide expete/
rent que ⁊ stelle claritas ⁊ ꝓphetie manife
stabat autoritas. Secūdo subtraxit se stel
la vt iudei inexcusabiles redderent. Unde
Hiero. super Matth. ait. Deserunt ma
gi stelle iudicio: vt sacerdotes a magis in
terrogati de xp̄o inexcusabiles fierēt de ad
uentu eius. Diximus de illius stelle qua/
litate: que magis apparuit ⁊ xp̄m natum
momstrauit. Sed quomodo inquies hoc
ip̄i potuerūt intelligere. Ideo nos premi/
simus ꝙ ip̄i illuminati fuerunt. vt cogno/
scerent xp̄m natum per vocē audibilē. nec
hoc repugnat sententie Gregorij qui dixit
pauloante. ꝙ gentiles nō per vocē sed per
signa ad cognoscendū sunt ꝑducti. Qui a
verū dixi quantū ad initiū cognitiōis. Ap
paruit quidē eis primo signū stelle quam
cum admiratiōe aspicientes deliberabāt
intelligere quis hoc esset. Et vel vigilan/
tibꝫ vel dormientibꝫ angelus mysteriū xp̄i
nati declarauit. hoc videt opinādo Aug⁹
asserere. Unde in sermone de epiphania
ait. Si dicturus es a quibꝫ audierūt ꝙ ta
lis stella xp̄m natū significaret. ꝓfecto ab
angelis aliq̄ monitiōe reuelatōis. Chrys
ꝟo super Mattheū narrat se inuenisse in
quibusdā libris licet apocriphis in parti/
bus orientis erant quidā sapientissimi re
ges qui vel descenderant de stirpe Bala
am vel ad eos eius ꝓphetia peruenerat in
qua dixit. Orietur stella ex iacob. ex qua di/
uulgatus fuit apud eos ꝙ nascente chri/
sto stella quedā admirabilis ⁊ insolita ap/
pareret: quare statuerunt vt eligerent duo
decim qui sollicite considerarent ortū illi⁹
stelle. Quod vt melius facerent in quodā
altissimo monte vbi semper erat aer puris
simus ꝯstrui fecerunt pulcerrimū palatiū
cum copia rerū necessariū ad victū. Et ibi
permanebāt isti deuote precantes deum

vt stellā hanc ipīs ostēderet. Qui vero an/
tibus nocte media quando natus est xp̄s
apparuit supra eos in aere stella prefulgi/
da ⁊ pulcherrima. in cuius sūmitate erat
imago pueri paruuli super cuius capite
crux splendebat: qui illis dixit. Ite veloci⁹
in terrā iuda: ⁊ ibi regem xp̄m deū ⁊ homi
nem natū inuenietis. Narrauerūt ꝓ ista
sapienti bꝫ regiōis illius. qui de seipīs tres
elegerunt qui irent ⁊ munera preciosa de/
ferrent: ⁊ puerū natū adorarent. ¶ Tertio
illuminati fuerunt hi reges vt xp̄m natū
cognoscerent per gratiā inuisibilē. Vnde
Leo papa in sermone ait. Preter illā spe/
ciem stelle que corporeū excitauit aspectū
fulgentior veritatis radius eorū corda p/
docuit. Sicut enī ꝓphete in visione imagi
naria illustrabant intrinsecus vt intelli/
gerent dei secreta ventura. Ita potuit esse
vt aspicientes magi signuz visibilis stelle
illuminarētur adeo vt cognoscerent q̄ na
tus erat christus.

¶ Quare tres illi reges dicuntur magi ⁊
quo tempore venerunt ad xp̄m. ⁊ quando
turbatus est Herodes. Ca. II

Secundū mysteriū de/
clarandū de magis dicit inqui
sitio. Inquisierūt xp̄m natum
diligenter. vt patet in littera sancti euan/
gelij. vbi nos tres ꝓsideratiōes faciemus.
¶ Prima dicit noiationis.
¶ Scōa determinatiōis.
¶ Tertia turbatiōis.
¶ Prima ꝓsideratio dicit nomīationis. in
qua videndū est cur isti reges nuncupant
magi. Et de hoc stat triplex sententia fm
q̄ magus tripliciter dicit. Nam magus
dicit illusor maleficus ⁊ sapiens. Dicunt
ergo qui dā hos reges ab effectu dictos fu
isse magos illusores. ex eo scz q̄ herodē il
luserunt. qz ad eum nō redierūt. Magus
iterū dicit maleficus. vnde malefici Pha/
raonis dicunt magi. Et inde asserunt ali/
qui hos magos vocatos quia fuerāt ante
malefici: sed postea conuersi. quibꝫ dōs vo
luit natiuitatem suam reuelare. ⁊ eos ad
se adducere. vt per hoc peccatoribꝫ exhibe
ret fiduciā. Insuper magus idem ē quod
sapiēs. Nam per se magus. hebraice scri/
ba. grece phs. latine sapiens dicit. Dicun
tur ḡ magi. i. sapientes Vnde magi quasi
in sapia magni. Noia ꝓ ꝓpria istoꝝ fm a
liquos ī hebreo st Appellius Ameci⁹ Da/
mascus. in greco aūt Balgalath Balga
lat Sarachim. In latino Caspar Bal/
dasar Melchion ¶ Scōa ꝓsideratio dō
determinatiōis in qua querendū est q̄ tpe
isti venerūt ad xp̄m. Et circa hoc varia ē
opinio multoꝝ Quidā enī opinati sunt q̄
bienniū ante xp̄i natiuitatē apparuit stel/
la. ⁊ tunc mirabant magi quid esset. Ꝓ
aūt nato reuelatū est magis p angelos q̄
stella significabat xp̄m natū. Et tuncince
perūt venire ⁊ in tredecim diebꝫ venerūt ⁊
puerū adorauerūt. Alij ꝓ existima uerūt
q̄ multo tpe ante xp̄i natiuitatē stella ma
gis apparuit. Et tunc ceperunt venire. Et
ꝓpter nimiā distantiā posuerūt totū illum
annū ad itinerandū. In tredecima ꝓ die
alterius anni cum xp̄s adhuc erat in cu/
nabulis applicuerūt ad ip̄m. Nōnulli in/
super tenent q̄ in die natiuitatis apparuit
stella. Et tunc magi inceperūt venire. Et
post annū tredecima die secūdi anni per/
uenerūt ad xp̄m. Sed cōis opio habet q̄ ī
natiuitate dōi primo stella magis appa/
ruit. ⁊ tunc inceperūt iter suū. ⁊. xiij. die pro
perarūt ad xp̄m Et si diceret. quō tam bre
ui spacio potuerūt longissima itinera per/
transire. Rūdet Remigius. q̄ puer ad quē
ꝓperabāt eos in tam paruo tpe perducere
potuit. Vel habuerūt dromedarios: q̄ sunt
aīalia velocissima. ⁊ tm̄ currunt in vno die
quantū equus in triby. nec impossibile vi/
deri debet aut difficile satis si velocitatem
venientiū regū ascribim⁹ aut naturali vir
tuti aīaliū predictorū: aut q̄ natus est vir/
tuti diuīe. Cum Polinus veracissime seri
bat in libro de mirabilibꝫ mūdi. q̄ anifle/
nacon ⁊ filonidos Alexandri magni cur/
sores mille ducenta stadia vna die transie
runt: q̄ sunt miliaria centū quinquaginta
q̄m stadiū est octaua ꝑs miliaris. Inq̄t ei
Pli. li. i. de naturali hystoria. ca. xxiij. Sta
diū vigintiquinq̄ nros efficit passus. Vl
si reges prenoiati de progenie Balaā fue/
re. Regio eoꝝ nō multū distabat a terra ꝓ
missiōis. Idcirco potuerūt iter suū tam ex
pedite perficere. Et q̄ dō illos ab oriēte ve

nisse intelligi potest quasi ab illa regiõe venerunt q̃ iudeis in parte orientali est propinqua venerũt itaq; hierosolymã. qr erat ciuitas sacerdotalis ⁊ regia ⁊ ad illã direxit eos stella quã sequebant. ¶ Tertia ꝯsideratio dr̃ turbatiõis. Cum em̃ quererent magi de xp̃o nato atq; enarrarent que viderant. Audiẽs rex herodes turbatus est Primo ne ip̃e tanq̃ alienigena pelleret a regno. Unde Chrys. sup Math. ait. Iõ turbat audiens regẽ natũ iudeis ex genere iudeoꝝ. cum ip̃e esset genere ydumeus ne regno reuoluto iterũ ad iudeos ip̃e a iudeis explelleret. ⁊ semẽ eius post ip̃m precideret a regno. Semp ei grandis potestas maiori timori subiecta est. Sicut em̃ ramos arboꝝ in excelso positaꝝ etiã si leuis aura flauerit mouet sic ⁊ sublimes hoies etiã leuis nuncius ꝯturbat Humiles aũt sicut in ꝯualle plerũq; in tranquillitate cõsistunt. Hinc Ouidius lib. de tristib; ait. Uiue tibi ⁊ longe noia magna fuge. Uiue tibi quecũq; potes pre lustria vita. Effugit hibernas demissa antẽna procellas Lataq; plus paruis vela timoris habent Ad quod ꝓpositũ Seneca in tragedijs dicit. Stet quicũq; volet potens. Aule culmine lubrico me dulcis saturet quies. Ecce q̃ herodes ex verbis magorũ turbauit seip̃m dubitãs amittere regnũ. Cui sic loquit etiã in hymno. Hostis herodes impie xp̃m venire quid times nõ arripit mortalia q̃ regna dat celestia. Scdo turbatus est herodes. vt dicit glo. nõ solum propter se sed etiã ꝓpter iram romanoꝝ quã timebat incurrere si dissimulasset aut permisisset q̃ aliquis rex vocaret sine illoꝝ ꝯsensu. Et om̃is hierosolyma turbata est cum herode. id est om̃es hierosolymitani. ⁊ ponit continẽs pro contento Turbati sunt ergo illi de hierusalẽ. tum vt regi turbato adularentur ſm glo. tum quia ex hoc timuerũt ne presente ⁊ venturo rege ad inuicẽ certãtibus ip̃i vt dicit Chris. perturbatiõibus inuoluerentur. Tunc herodes om̃es sacerdotes ⁊ scribas cõgregans sciscitabat ab eis vbi xp̃us nasceret. Et cum didicisset q̃ in bethleẽ iude aduocatis ad se clam magis diligenter didicit ab eis tempus stelle dixitq; eis vt inuento puero ad eum redirent: simulãs eum velle adorare quẽ volebat occidere. Unde Chrys. sup Matth. inquit deuotionẽ promittebat: sed gladiũ acuebat: ⁊ maliciã sui cordis humilitatis colore depingebat. Et Gregorius ĩ omel. Adorare se eum velle simulat. vt q̃si hunc si inuenire possit: extinguat.

¶ Qualiter magi inuentũ christum adorarunt. ⁊ de muneribꝫ oblatis xp̃o ⁊ de illorum reuersiõe. Ca. III.

Tertium mysteriũ declaradũ de magis dicit inuẽtio Quesitũ quippe xp̃m inuenerẽt letanter. Audito em̃ testimonio de christo nato de scripturis accepto ⁊ verbis herodis de inquisitiõe pueri. iter quod ceperant perficere studuerũt. Et exeuntes hierusalẽ iterũ viderũt stellã eos antecedentẽ q̃ veniens stetit ĩmobilis supra locum vbi puer erat. Et intrantes domũ inuenerũt puerũ cum Maria matre eius. Hic ꝟo ꝯsideranda occurrũt principaliter tria.

¶ Primũ dicit adoratio.

¶ Secundũ oblatio.

¶ Tertiũ reuersio.

¶ Primũ qd̃ occurrit ꝯsiderandũ dicitur adoratio qr procidentes adorauerũt eum adoratiõe scz latrie firmiter ip̃m credentes esse deũ. Unde Leo papa in sermone ait. Adorãt magi in carne verbũ in infantia sapientiã. in infirmitatẽ virtutẽ. in hominis veritate thronum maiestatis. Et Bern̄. deuotissime sic exclamat. Quid facitis q̃ aurum offertis. ergo rex est iste. Et vbi est aula regia. vbi thronus. vbi curie regalis frequentia. Nunquid aula est stabulum. thronus presepiũ. curie frequentia Joseph ⁊ Maria. Isti insipientes facti sunt vt fierent sapientes. ¶ Secundũ quod occurrit considerandũ dicitur oblatio. Apertis em̃ thesauris suis obtulerunt ei munera aurum thus ⁊ myrrham. Nam vt Remigius inquit. Fuit traditio antiquoruz: vt nullus ad deum vel ad regem vacuus introiret. Persi autem ⁊ chaldei consueuerunt offerre aurum thus ⁊ myrrham: quibus regio eorũ abundat. Utrũ aũt om̃es illi tres obtulerunt om̃ia ista. diuersimode tenet a multis. Quidã em̃ dicunt q̃ vnus

eorũ pro om̃ibus obtulit ista munera. Alij ꝟo ꝙ vn⁹ obtulit aurũ. alius thus. alius myrrhã. Alijs ꝟo ⁊ melius ꝙ quilibet eorum obtulit ista tria. Et aũt taliũ muneꝝ oblatiõis ratio mystica ſm Augustinũ in sermone de epiphania. quia aurũ ad tributũ. thus ad sacrificiũ. myrrha ad sepulturã pertinet mortuorũ. Aurũ ergo soluit quasi regi magno. thus ĩmolatur vero deo ⁊ myrrha tanq̃ pro salute homini morituro. Ita ꝙ tria predicta significabãt in xp̃o regiam potestatẽ. diuinã maiestatẽ ⁊ humanã mortalitatẽ. Quis modo explicet quali gestu q̃ blanda facie infantulus ille iesus magos excipiebat. Quis etiã excogitare valeat q̃ grauissima ⁊ admiranda fuerunt ad magos responsa modestissime virginis. Quis adhuc inuestigare sufficiat illoꝝ regum ĩmobilẽ fidem. Crediderunt vt predictũ est ⁊ adorauerũt christuz deũ quem cõspiciebant in paruo tugurio natum de paupercula matre Inuenerunt quippe illã. vt Chryſ. dicit super Mattheũ. nõ diademate coronatã. non in lecto aureo recumbentẽ: sed vix tunicã habentẽ vuã: nõ ad ornatum corporis: sed ad nuditatis tegumentũ: qualem habere poterat carpentarij vxor peregre constituta.

¶ Tertiũ quod occurrit considerandũ dicitur reuersio. Nam vt dicitur in euangelio Responso accepto in somnis ne redirẽt ad herodẽ. per aliã viam reuersi sunt in regionẽ suam. Conceperat quippe ambitiosus ⁊ fallax herodes interficere puerũ inuentum a magis ⁊ insuper ip̃os de christo loquentes. Quo factum est vt benignitas dei mouerit eos ne ad herodẽ redirent. ne sic agnosceret natũ puerũ. nec magis inferret iacturã In somnis ꝟo admoniti esse dicuntur vel ab angelo dei nũcio. vel ab ip̃o deo immediate. Nec infantulus iesus ad ip̃os locutus est. vt vera eius humanitas haberet Mira certe ⁊ laudib⁹ attollenda fuit istorũ magoꝝ fides. quo vt Chryſ. ait Non scandalizati sunt in sei p̃is dicentes. Si magnus puer est hic que necessitas fuge est ⁊ occulte recessiõis. Cum ꝟo redierunt ad ꝓpria: multos de xp̃i mysterijs erudierunt. Et deniq̃ cum thomas apostol⁹ ad prouinciã illã applicuisset baptizati sũt. factiq̃ sũt adiutores predicatõis illius. q̃ꝝ corpa post felicẽ mortẽ primo per Helenã Constantini matrẽ reperta ⁊ in Constantinopoli translata. Postea per sanctũ Eustorgiũ mediolanensiũ archiepiscopũ mediolanũ perducta. Ultimo per Fridericũ imperatorẽ in Coloniã theothonie sunt delata. Anime ꝟo simul cum xp̃o viuunt in eterna gloria Amen.

¶ Sermo decimus de baptismo xp̃i quãdo scilicet in iordane voluit a Johanne baptizari.

Venit iesus a galilea in iordanẽ ad Johanẽ vt baptizaret ab eo Scribunt hec verba Matth. iij. ca. Om̃ia que gessit saluator noster dñs iesus xp̃us etiã ſm hominẽ digne ⁊ ratõnabiliter facta fuisse firmiter est tenendũ. In singulis em̃ actib⁹ ⁊ operib⁹ eius aderat ei imperiũ ratiõis ⁊ lumẽ diuinitatis. Nihil in eo reprehensibile inueniri potuit: cuncta rectissime disponebat. Cum aũt ad Johãnem accessit poposcitq̃ baptizari: officiũ vtiq̃ sanctimonie ⁊ virtutis exoluit. nõ se aut leuem aut peccatorẽ ostendit. Propterea vt hoc clarius innotescat in presenti sermõe de xp̃o baptizato verba faciemus: ꝯtemplabimurq̃ tria mysteria.

¶ Primũ dr̃ persone baptizantis.

¶ Scd̃m circũstantia ꝯgruentis.

¶ Tertiũ apparitiõis excellentis.

¶ Qualiter xp̃s baptizatus fuit a Johãne ⁊ de illius baptismi ꝯditiõib⁹.

Capitulũ. I.

Primũ mysterium contemplandũ de christo baptizato dicitur persone baptizantis. Baptizare nanq̃ voluit a Johanne. vt patet etiam Marci. i. cap̃. ⁊ Luce. iij. cap̃. De baptismo vero Johannis notam desunt in hac parte tres catholice veritates. Prima veritas ſm Riccardum in. iiij. ꝙ baptismus ille fuit institutus autoritate diuina. Hoc probat per illud quod a Johanne baptista dictũ est. Johan. i. c. Qui misit me baptizare in aqua ille mihi dixit Super quẽ videris spiritũ descendentẽ ⁊